GYODER
Gayrimenkul ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Derneği

Esentepe Mah. Büyükdere Cad.
Yonca Apt. C Blok No: 151-1 Kat: 6
D: 43 Zincirlikuyu - Şişli / İstanbul

Tel : (0212) 282 53 65
Faks : (0212) 282 53 93

E-mail : info@gyoder.org.tr
Web : www.gyoder.org.tr

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü
Ankara

15.01.2019

Konu: ***"Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik Taslağı"***

Konulu Görüşümüz

Taslağın Geneli Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Ülkemizde sayısı 400 Bin civarı olduğu düşünülen yapı müteahhitlerinin belirli bir sınıf ve derecelendirmeye tabi tutulmaları üzere kanunlarda düzenlemeye gidilmesi son derece yerinde ve doğrudur. Bu sayede ihtisas alanı inşaat olmayan gerçek kişi ve tüzel kişilerin halkımızın can güvenliğini tehlikeye atacak, maddi ve manevi zarara uğratacak, sektörün dinamiklerine zarar verecek, sektörde ki rekabet ortamını olumsuz yönde etkileyecek girişim uygulamalardan korunması sağlanacaktır. Kanun taslağı karışık ve süreç yönetimleri kanun maddelerinde çok net değildir. Gruplama yapılan müteahhitlik sınıflandırmaları arasında çok fark var ve gruplar iş kollarına göre düzenlenmemiş gözükmektedir. Ruhsatta müteahhit olan firmaların dışında iş kalitesini çok etkileyen kaba yapı, ince işler, elektrik, mekanik ve peyzaj gibi işlere de bir yeterlilik getirilmelidir. Kalite ancak bu yolla sağlanabilir. 500 m2 ye kadar olan yapıları herkesin yapabiliyor olması da yine çok adet oluşturan mahalle arası müteahhitlik kavramını düzene sokmayacaktır. Burada en önemli kavramın mevcut firmaları özellikle teknik personel altyapısına sahip yetkin firmalar yapmak olmalıdır. Madde 14 de belirtilen işçi sayısı ve teknik personel sayıları orantısızdır. İşi sadece gayrimenkul projesi geliştirmek olan firmaların inşaat ihalelerini yapıp yüklenici firmayı seçmeden önce inşaat ruhsatı almalarının önü kesilmiştir.	Yönetmelik Gayrimenkul Geliştirme firmalarının inşaat ruhsatı alım süreçlerini etkilemeyecek şekilde tasarlanmalıdır.

Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
MADDE 5 – 2 Numaralı Bent: Tek parselde bir bodrum katı dışında, en çok iki katlı ve toplam yapı inşaat alanı 500 m2'yi geçmeyen yapılarda; yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla parsel maliki kendi yapısını inşa edebilir. Bu durumdaki yapılar için	Tek parselde bir bodrum katı dışında, en çok iki katlı ve toplam yapı inşaat alanının 500 m2 olarak belirlenmesi, ilgili parsel malikinin küçük ölçekli de olsa ticari amaçlı yapı inşa etmesine olanak sağlar. İhtisas alanı inşaat olmayan parsel sahiplerinin bu imkana sahip olmaması, bu imkan verilecekse 500 m2'lik inşaat alanın 150 m2'ye	Tek parselde bir bodrum katı dışında, en çok iki katlı ve toplam yapı inşaat alanı 150 m2'yi geçmeyen yapılarda; yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla parsel maliki kendi yapısını inşa edebilir. Bu durumdaki yapılar

ayrıca yapı müteahhidi aranmaz. Sadece o yapım işinde kullanılmak ve beş yıl içinde bir defaya ve tek bir yapıya mahsus olmak üzere, yapı sahibine geçici yetki belgesi numarası verilir. Yapı sahibinin aynı zamanda yapı müteahhitliğini üstlendiği durumlarda sözleşme şartı aranmaz.	kadar düşürülmesi yönünde görüşümüzü bildiririz.	için ayrıca yapı müteahhidi aranmaz. Sadece o yapım işinde kullanılmak ve beş yıl içinde bir defaya ve tek bir yapıya mahsus olmak üzere, yapı sahibine geçici yetki belgesi numarası verilir. Yapı sahibinin aynı zamanda yapı müteahhitliğini üstlendiği durumlarda sözleşme şartı aranmaz.
MADDE 5 – 3 Numaralı Bent: Ana sözleşmelerinde kendi yapılarını inşa edebileceklerine dair aykırı hüküm bulunmaması kaydıyla, iktisadi işletmeleri bulunan dernek, vakıf, yapı kooperatifleri, ticaret ve sanayi odası ile üniversitelere ikinci fıkrada yer alan hükümler uygulanmaksızın geçici grup yetki belgesi numarası verilir.	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Yasasının ilgili hükümlerine göre Dernekler vergiye tabi değillerdir. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanuna bağlı olarak yürürlüğe giren 1 Seri Nolu KVK genel Tebliğine göre derneklerin bizzat kendileri değil iktisadi işletmeleri kurumlar vergisine tabi olduğu vurgulanmaktadır. 5520 sayılı yasanın yürürlüğe girmesi ile beraber dernekler açısından iktisadi işletme tanımı ve faaliyetleri önemli özellikler arz etmektedir. Gelir İdaresi birçok derneğin faaliyetini iktisadi işletme faaliyeti olarak kabul etmiş ve neticede iktisadi işletmelere mükellefiyet kaydı resen açmış bulunmaktadır. Örneğin, bir derneğin dergi çıkartması, yardım amaçlı kermes faaliyetinde bulunması, yardım amaçlı yemek düzenlemesi bu konuda bilet bastırması ve satması iktisadi işletmenin oluştuğunun işareti olarak kabul ve farz edilmektedir. Böylece vergi daireleri bu gibi faaliyetleri tespit edip derneklerin iktisadi işletme ile ilgili vergi kaydını açmaktadırlar. Bu madde ile yönetmelikte herhangi bir zafiyete yol açmamak adına, iktisadi işletmelerin sadece kendi kullanım amaçlarını karşılamak üzere yapı inşa edebilecekleri çok açık ve net olarak belirtilmesi gerektiği yönünde görüşümüzü bildiririz.	Ana sözleşmelerinde kendi yapılarını inşa edebileceklerine dair aykırı hüküm bulunmaması kaydıyla, iktisadi işletmeleri bulunan dernek, vakıf, yapı kooperatifleri, ticaret ve sanayi odası ile üniversitelere ikinci fıkrada yer alan hükümler uygulanmaksızın sadece kendi ikametleri amacıyla bir defaya mahsus olmak üzere geçici grup yetki belgesi numarası verilir.
MADDE 12 – 3 Numaralı Bent: Ekonomik ve mali yeterlik kapsamında sunulacak banka referans mektubu ile; başvuranın	Ekonomik ve Mali Yeterlilik kapsamında sunulacak banka referans mektubunun, başvuranın bankalar nezdindeki kullanılmamış nakdi veya	Ekonomik ve Mali Yeterlilik kapsamında sunulacak banka referans mektubu ile;

bankalar nezdindeki kullanılmamış nakdi veya gayri nakdi kredisi ya da üzerinde kısıtlama bulunmayan mevduatının, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim belge tutarının % 10'undan az olmadığı tevsik edilir. H grubu için, G grubunun gerektirdiği miktarın üçte ikisi uygulanır.	gayri nakdi kredisi ya da üzerinde kısıtlama bulunmayan mevduatının iki farklı madde olarak düzenlenmesi; nakdi veya gayri nakdi kredisinin, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim tutarının %25'inden az olmadığı şeklinde belirlenmesi ve üzerinde kısıtlama bulunmayan mevduatının, başvurulan yetki belgesi gurubunda sunulması gereken asgari iş deneyim belge tutarının % 10'undan az olmadığı şeklinde belirlenmesi yönünde görüşümüzü bildiririz.	a) Başvuranın bankalar nezdindeki kullanılmamış nakdi veya gayri nakdi kredisi, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim belge tutarının % 25'inden az olmadığı tevsik edilir. b) Başvuranın bankalar nezdindeki üzerinde kısıtlama bulunmayan mevduatının başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim belge tutarının % 10'undan az olmadığı tevsik edilir. H Grubu için, G grubunun gerektirdiği miktarın üçte ikisi uygulanır.
MADDE 12 – 4 Numaralı Bent: Ekonomik ve mali yeterlik kapsamında sunulacak iş hacmini gösteren belgelere göre, başvuru yapılan yıldan önceki yıla ait; başvuru sahibinin bu Yönetmelik kapsamındaki işlerle ilgili cirosunun, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim belge tutarının % 25'inden az olmaması gerekir.	Ekonomik ve mali yeterlik kapsamında sunulacak iş hacmini gösteren belgelere göre, başvuru yapılan yıldan önceki yıla ait başvuru sahibinin bu Yönetmelik kapsamındaki işlerle ilgili cirosunun, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken iş deneyim belge tutarının % 20'sinden az olmaması şeklinde düzenlenmesi ve Yönetmelik kapsamındaki işler ile ilgili cironun sadece önceki yıla ait değerin kabul edilmesi yerine, yapı müteahhitliğinin yıllara sair işleri kapsaması nedeniyle bu maddenin son 6 yıla kadarki ortalama ciro değerinin dikkate alınarak hesaplanması şeklinde değiştirilmesi yönünde görüşümüzü bildiririz.	Ekonomik ve mali yeterlik kapsamında sunulacak iş hacmini gösteren belgelere göre, başvuru yapılan yıldan önceki yıla ait; başvuru sahibinin bu Yönetmelik kapsamındaki işlerle ilgili cirosunun, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken iş deneyim belge tutarının % 20'sinden az olmaması gerekir. Yönetmelik kapsamındaki işler ile ilgili ciro hesaplanırken, son 6 yıla kadarki ortalama değer dikkate alınarak hesaplanabilir.
MADDE 13 – 2 Numaralı Bent, "ç" Fıkrası: ç) Kanunun 28 inci maddesinin onuncu fıkrası kapsamında düzenlenen yapı kullanma izin belgeleri kullanılarak alınan iş bitirme belgeleri, iş deneyimi olarak değerlendirmeye alınmaz.	Kanunun 28 inci maddesinin onuncu fıkrası kapsamında düzenlenen yapı kullanma izin belgeleri kullanılarak alınan iş bitirme belgeleri, iş deneyimi olarak değerlendirmeye alınmaz maddesinin, yapı kullanma izin belgeleri kullanılarak alınan iş bitirme belgeleri, iş deneyimi olarak değerlendirmeye alınır şeklinde düzenlenmesi yönünde görüşümüzü bildiririz.	ç) Kanunun 28 inci maddesinin onuncu fıkrası kapsamında düzenlenen yapı kullanma izin belgeleri kullanılarak alınan iş bitirme belgeleri, iş deneyimi olarak değerlendirmeye alınır.
MADDE 13 – 3 Numaralı Bent "a" Fıkrası: Gerçek ve tüzel kişiler tarafından başvurudan bir önceki yıl içinde	Gerçek ve tüzel kişiler tarafından başvurudan bir önceki yıl içinde işveren veya alt işveren tarafından istihdam edilen	Gerçek ve tüzel kişiler tarafından başvurudan bir önceki yıl içinde işveren, işverenin grup şirketleri ve

işveren veya alt işveren tarafından istihdam edilen ortalama yıllık iş gücü yeterliğinin sağlanması gerekir. Bu kriteri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların ortalaması üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.	ortalama yıllık iş gücü yeterliğinin sağlanması gerekir. Bu kriteri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların ortalaması üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır maddesinde ki, işveren ve alt işveren ifadelerine işverene ait grup şirketler ve iştirakler ifadeleri eklenerek düzenlenmesi yönünde görüşümüzü bildiririz	iştirakleri veya alt işveren tarafından istihdam edilen ortalama yıllık iş gücü yeterliğinin sağlanması gerekir. Bu kriteri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların ortalaması üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.
GEÇİCİ MADDE 2 – 1 Numaralı Bent: Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle, bu Yönetmeliğin mesleki ve teknik deneyime ilişkin iş gücü hükümleri uygulanmaz.	Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl olan sürenin altı ay olarak değiştirilmesi ile sektörde ihtisas sahibi olmayan firmaların sektörden daha hızlı uzaklaşması sağlanabilir. Yönetmelikte ki 1 yıl olan sürenin altı ay olarak değiştirilmesi yönünde görüşümüzü bildiririz.	Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay süreyle, bu Yönetmeliğin mesleki ve teknik deneyime ilişkin iş gücü hükümleri uygulanmaz.
MADDE 11 - (1) c) Ekonomik ve mali yeterliğin sağlandığına ilişkin serbest muhasebeci, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavirce düzenlenen "Ekonomik ve Mali Yeterlik Tespit Formu (Ek-2) Ekonomik ve mali yeterlik MADDE 12 - (1) Ekonomik ve mali yeterliğin sağlanması kapsamında bilanço, banka referans mektubu ve iş hacmini gösteren belgeler sunulur.	Ülke genelinde son yıllarda yaşanan ekonomik kriz ve inşaat sektörü özelinde oluşan maliyet fiyatlarındaki artış, satış hacminin düşmesi ve stokların artması nedeniyle, piyasayı gözleyerek yeni projeye girişmeyen ya da 2 yılı bulan yeni proje oluşturma aşamasında bulunan müteahhitler açısından, son 3 yılın bilanço rakamları üzerinden değerlendirme yapılması hakkaniyetsiz olmaktadır. Düzenleme böyle yürürlüğe girerse İş deneyim tecrübesi fazla ancak son dönem stabil kalmayı tercih eden firmalar H sınıfı belgeye mahkum edilecekler ve yeni bir işe başlayamayacaklardır. Ekonomik ve mali yeterliğin sağlanması yetki belgesi grubunun tespitinde bağlayıcı bir kriter olarak kullanılmamalı. Daha önceki projelerini tamamlamış ve iskan almış firmalar için başkaca bir şart aranmamalı.	Düzenleme tümüyle iptal edilmeli. Maddenin kalmasında ısrarcı olunacak ise, en azından son 10 yıl bilanço değerlerinin ortalamasının alınması düşünülmeli veya resmi bilançolara göre hesapla yapılmaması, bu şartları karşılamayan şirketler için Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca hazırlanan bilançolar kabul edilmeli.

MADDE 11 - (1) d) Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler ile ortalama yıllık iş gücü ve teknik personel yeterliğinin sağlandığına ilişkin serbest muhasebeci, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavirce düzenlenen "Ortalama Yıllık İş Gücü ve Teknik Personel Tespit Formu (Ek-4)", Mesleki ve teknik yeterlik MADDE 13 - (1) Mesleki ve teknik yeterliğin sağlanması kapsamında iş deneyim belgeleri ve iş gücünü gösteren belgeler sunulur. (3)İş gücü belgelerinin değerlendirilmesinde; a) Gerçek ve tüzel kişiler tarafından başvurudan bir önceki yıl içinde işveren veya alt işveren tarafından istihdam edilen ortalama yıllık iş gücü yeterliğinin sağlanması gerekir. Bu kriteri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların ortalaması üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.	Usta işçi sınıfı, inşaatın niteliğine büyüklüğüne, yapılan işin tek başına ya da alt işverenler eliyle yapılmasına göre sayısı değişiklik göstermektedir. Asgari işçilik hesabına göre çalıştırılması gerekli en az işçi sayısı bellidir. Bu sayı tutturulamadığında SGK mevzuatında bunun yaptırımı mevcuttur. Hal böyle iken müteahhitlerin sınıflandırılmasında yetki belgesi grubunun tespitinde bağlayıcı bir kriter olarak kullanılmasına gerek bulunmamaktadır. İdare açısından da bunun denetlenmesi gereksiz külfet oluşturacaktır.	Düzenleme tümüyle iptal edilmeli.
Ekonomik ve Mali Yeterlilik MADDE 12 - (4) Sunulacak iş hacmini gösteren belgelere göre, başvuru yapılan yıldan önceki yıla ait; başvuru sahibinin bu Yönetmelik kapsamındaki işlerle ilgili cirosunun, başvurulan yetki belgesi grubunda sunulması gereken asgari iş deneyim tutarının % 25'inden az olmaması gerekir.	Köklü ve markalı inşaat firmalarını, sadece son yıl cirosu ile değerlendirmek hakkaniyetli sonuçlar doğurmayacaktır. Sektördeki kriz nedeniyle ya da tümüyle işletmesel nedenlerle inşaat faaliyetlerine ara veren müteahhitler, bir önceki yılın cirosunda %25 gibi belirli bir hedefi tutturamaz ise, her seferinde en aşağıdaki gruptan mı belgelenerek başlayacaklar? Bu husus, yetki belgesi grubunun tespitinde bağlayıcı bir kriter olarak kullanılmamalı.	Düzenleme tümüyle iptal edilmeli.

MADDE 11 - (1) ç-Mali durumunu göstermek üzere bankalardan temin edilecek standart formatta düzenlenen banka referans mektubu (Ek-3),	Banka referans mektubu, piyasa koşullarında kimi zaman kolaylıkla temin edilebilecek, kimi zaman nakdi karşılığı talep edileceğinden ulaşması zor olacak bir belge niteliğinde. Müteaahhitin mesleki yeterliliği ile bir değerlendirme kriteri olmamalı.	Düzenleme tümüyle iptal edilmeli.
Bildirim yükümlülüğü MADDE 18 - (1) Başvuru sahibi tarafından: (c) Bu Yönetmelik uyarınca yetki belge grubu kapsamındaki belgelere ilişkin yeterliğin kaybedilmesi halinde derhal Müdürlüğe bildirimde bulunulacağının, "Bildirim Yükümlülüğü Taahhütnamesi (Ek-7)"ne uygun olarak taahhüt edilmesi gerekir. (3) Bildirim yükümlülüğü iş deneyim belgeleri hariç, belge grubu kapsamında olup geçerlik süresi dolan bilgi, belge ve değerlendirmeler için uygulanmaz. Ek.7 Bildirim yükümlülüğü taahhütnamesi ... belge numarası aldıktan sonra yetki belge grubu kapsamında sunmuş olduğum belgelere ilişkin yeterliğin kaybedilmesi ... halinde, derhal Müdürlüğe bildirimde bulunacağımı taahhüt ederim. Yetki belgesi grubunun askıya alınması ve iptali MADDE 25 - (2) Aşağıdaki hallerden birinin tespiti halinde veya belge komisyonu kararı üzerine belge grubu iptal edilir: b) Belge grubu belirlenmesine ilişkin şartların kaybedilmesi veya başvuru tarihinde şartların bulunmadığının sonradan anlaşılması,	Bu fıkra, aşağıda belirgin madde 25-2 ve Ek.7'deki taahhüt metni ile örtüşmüyor. Madde 25-2 metninin lafzından ve Ek-7 Taahhüt metninden, sanki belgeye esas tüm bilanço ve mesleki deneyim ve ustalık belgelerinin de güncelleneceği gibi bir sonuç çıkıyor. Doğru olanın, başvuru ve belgelenmenin ardından, belgenin geçerli olacağı 5 yıl boyunca ekonomik ve mesleki yeterliliğe ilişkin belgelerin güncelliğinin sorgulanmaması. Aksi halde, gerek müteahhit gerekse de İdare açısından sonsuz bir iş yükü doğar ve daha önemlisi, başvuru anında yeterlik koşullarını sağlamış olan müteahhit açısından kazanılmış haklarının ihlali gündeme gelir.	Yönetmeliğin madde 18-3 fıkrasındaki istisna, madde 25-2 ve Ek.7 Taahhüt metninde de açıkça ifade edilmeli.

Geçiş hükümleri GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Geçici grup hariç olmak üzere, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetki belgesi numarası almış olanların belge grupları, herhangi bir yeterlik belgesi ibraz edilmediği takdirde bir yıl süreyle H grubu olarak kabul edilir. Bunlardan bu süre içerisinde yetki belgesi grubunun belirlenmesi için başvuru yapmayanların belge grupları askıya alınır.	Kazanılmış hakkın ihlali niteliğindedir. 1 yıllık geçiş süresi boyunca yapılabilecek başvuru sonuçlanıncaya kadar, eski mevzuat dönemindeki gibi tüm yapım işleri yapılabilmeli. Ancak geçiş süresi olarak öngörülen sürenin dolmasından itibaren tespit edilecek kısa bir süre içinde başvuru yapılmaz ise, bu şekilde cezai şart niteliğinde bir düzenleme yapılabilir.	Geçiş hükümleri GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Geçici grup hariç olmak üzere, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce yetki belgesi numarası almış olanların belge grupları, yeterlik belgesi için öngörülen bir yıllık başvuru süresi içinde kullanılmaya devam edilecektir. Bir yıllık süre içinde başvuru yapmayan ya da sürenin bitiminden itibaren geçecek 6 ayda da başvurusu sonuçlanmayanlar H grubu olarak kabul edilir. Bu 6 aylık sürenin sonlanmasından sonra da yetki belgesi grubu belirlenmeyenlerin belge grupları askıya alınır.
Genel Hükümler Uygulanacak ilke ve kurallar MADDE 5 - (5) Yapı müteahhitliğinin ortak girişimce üstlenilmesi halinde, her bir ortağın Müdürlükten ayrı ayrı yetki belge numarası almış olması ve ortaklarca tüm ortaklık adına yeni bir yetki belgesi numarası alınması zorunludur.	Hakim ortak, ortaklık adına tüm iş ve işlemlerden sorumlu iken; bu maddede tüzel kişiliği olmayan ortak girişim için de ayrıca yetki belgesi alınmasının zorunlu tutulması amaca hizmet tmeyecek bir düzenleme olarak düşünülmektedir.	Düzenleme tümüyle iptal edilmeli.
MADDE 11 - (1) d) Mesleki ve teknik yeterliğe ilişkin iş deneyimini gösteren belgeler ile ortalama yıllık iş gücü ve teknik personel yeterliğinin sağlandığına ilişkin serbest muhasebeci, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavirce düzenlenen "Ortalama Yıllık İş Gücü ve Teknik Personel Tespit Formu (Ek-4)", Mesleki ve teknik yeterlik MADDE 13 - (1) Mesleki ve teknik yeterliğin sağlanması kapsamında iş deneyim belgeleri ve iş gücünü gösteren belgeler sunulur. (3) İş gücü belgelerinin değerlendirilmesinde; a) Gerçek ve tüzel kişiler tarafından başvurudan bir önceki yıl içinde	Usta işgücü, müteahhitlik işinde kullanılacak olan yetki belgesi grubunun tespitinde bağlayıcı bir kriter olarak kullanılmamalı. Ancak uzman gerçek kişiler ya da bünyesinde teknik personel barındıran tüzel kişilikler inşaat işi ile iştigal edebilsin diye, kriter sadece teknik personel bulundurmak olarak düzenlenmelidir.	Düzenlemenin usta işgücü yönünden tümüyle iptali ile, kriter teknik personel barındırmak olarak düzenlenmelidir.

işveren veya alt işveren tarafından istihdam edilen ortalama yıllık iş gücü yeterliğinin sağlanması gerekir. Bu kriteri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların ortalaması üzerinden yeterlik kriterinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.		
Yetki belgesi grubunun tespiti MADDE 16 - (1) Yetki belgesi grubunun tespitinde, ibraz edilen belgelerdeki tutarlar cari yıla göre değerlendirilir.	İnşaat işlerinin senelere sari olması nedeniyle, tek bir yılın bilançosunda değerlendirilemeyeceği gözetilmelidir.	Yetki belgesi grubunun tespiti MADDE 16 - (1) Yetki belgesi grubunun tespitinde, ibraz edilen belgelerdeki tutarlar son 10 yıl bilançosunun ortalamasına göre değerlendirilir.
MADDE 16 - (2) Sunulan iş deneyimlerinin değerlendirilmesinde tek sözleşmeye dayalı olarak başvuru tarihinden geriye doğru son on beş yıl içerisinde alınmış iş deneyim belgelerinin en fazla miktarda olanın iki katı alınarak veya daha büyük sonuç vermek şartıyla, bitirilen işler içinde geriye doğru son beş yıl içinde bitirdiği işlerin bedelinin toplamı alınarak iş deneyim tutarı belirlenir. Toplama işleminde son on beş yıl içerisindeki en büyük işin iş deneyim miktarının üç katından fazlası dikkate alınmaz.	Yetki belgesi grubunun tespitinde, tek başına iş deneyim belgesindeki tutarlar değil, daha önce tamamlanmış inşaatların ruhsatlarındaki m2 bilgisi de dikkate alınmalıdır. Özel sektör tarafından yapılan yapım işlerinin sözleşme bedeli, kamunun hesaplama yöntemi ile farklılık arz etmektedir.	MADDE 16 - (2) Sunulan iş deneyimlerinin değerlendirilmesinde tek sözleşmeye dayalı olarak başvuru tarihinden geriye doğru son on beş yıl içerisinde alınmış iş deneyim belgelerinin en fazla miktarda olanın iki katı alınarak veya daha büyük sonuç vermek şartıyla, bitirilen işler içinde geriye doğru son beş yıl içinde bitirdiği işlerin bedelinin toplamı alınarak iş deneyim tutarı belirlenir. Ya da başvuru sahibinin geriye doğru son on beş yıl içerisinde alınmış ruhsatlarındaki toplam inşaat m2'si esas alınır.

Saygılarımızla arz ederiz.

Doç. Dr. Feyzullah YETGİN
GYODER
Yönetim Kurulu Başkanı